

חמישה חומשי תורה
አምሱቱ የአራት መጻሕፍት

קורין

חמישה חומשי תורה
הפטרות • חמש מגילות • תהלים

የኮሬን ሁማሽ

ሃፍታፎት፣ ሃማሽ ሚጊሎት፣ ትህሊም፣

הוצאת קורן ירושלים

חומש קורן עם תרגום לאמהרית
מהדורה ראשונה © 2012
הוצאת קורן ירושלים
ת"ד 4044 ירושלים 91040

www.korenpub.com

© כל הזכויות שמורות על גופן תנ"ך קורן, 1962. הוצאת קורן ירושלים בע"מ, 2012
© כל הזכויות שמורות על גופן סידור קורן, 1981. הוצאת קורן ירושלים בע"מ, 2012
לוחות התולדות והאטלס המקראי © הוצאת קורן ירושלים בע"מ, 2012

אין לשכפל, להעתיק, ליצול, להקליט, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר כל חלק שהוא מן החומר שבספר זה. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט אלא ברשות מפורשת בכתב מהמוציא לאור.

מהדורת בית כנסת, כריכה קשה, מסת"ב: 8-190-301-965-978

KAH01

ማውጫ

הקדמה	፲፩	መቅደ-ም
דברי פתיחה	፲፫	መግቢያ

תורה והפטרות . ቶራ እና ሃፍታሮት

ፓራቫ·ሃፍታሮት

בראשית	1·655	ብሬሺት
נח	17·657	ኖዋህ
לך לך	31·661	ሌኸ-ልኸ
וירא	45·663	ሻዬራ
חיי שרה	61·667	ሃዬ ሣራ
תולדת	71·669	ቶልዶት
ויצא	83·673	ሻዬጼ
וישלח	97·677	ሻዬሸላህ
וישב	113·679	ሻዬሹሸ
מקץ	125·681	ሚቄፅ
ויגש	141·683	ሻዬጋሸ
ויחי	151·685	ሻዬሂ
שמות	163·689	ሸሞት
וארא	177·695	ሻሌራ
בא	191·699	ቦ
בשלח	205·703	ብሻላህ
יתרו	219·711	ዪትሮ
משפטים	227·713	ሚሸጋገሪት
תרומה	239·717	ትሩማ
תצוה	249·719	ትሻሹ
כי תשא	261·721	ኪ-ትሣ
ויקהל	277·727	ሻዬክሄል
פקודי	289·729	ፕኩዬ

ויקרא	301 · 735	ሻዩከራ
צו	315 · 737	ዓሽ
שמיני	327 · 741	ሸሚኒ
תורע	337 · 745	ታዝሪዓ
מצרע	343 · 749	ምጾራ
אחרי מות	353 · 751	አሀሬ ሞት
קדשים	363 · 753	ከዶሺ.ም
אמר	369 · 757	ኤ.ምር
בהר סיני	383 · 759	ብሃር ሲ.ናይ
בחקתי	389 · 761	ብሁኩታይ

במדבר	399 · 765	ብሚድባር
נשא	415 · 767	ናሶ
בהעלתך	435 · 769	ብሃጻሎት'ኻ
שלח	449 · 773	ሸላሀ
קרח	461 · 775	ኮራሀ
תקת	473 · 779	ሁ.ካት
בלק	481 · 783	ባላክ
פינחס	493 · 785	ፒንሃስ
מטות	509 · 787	ማቶት
מסעי	521 · 791	ማሳዔ

דברים	533 · 795	ድሻሪም
ואתחנן	545 · 797	ሻኤት-ሃናን
עקב	561 · 799	ዔኤ.ሸ
ראה	575 · 803	ርኤ
שפטים	591 · 805	ሸፍ.ቲ.ም
כי תצא	601 · 809	ኪ. ቴዔ
כי תבוא	615 · 809	ኪ. ታሽ
נצבים	627 · 813	ኒጻሺ.ም
וילך	633 · 815	ሻዩ.ሌ.ሽ
האזינו	637 · 819	ሃአዚ.ኑ

וואת הברכה	643	ቭዞት ሃብራ.ሻ
עשרת הדברות בטעם העליון	649	አስር.ቴ ት.እዛዛት

הפטרות מיוחדות • ልዩ ሃፍታዮች

שבת ראש חודש	825	ሻባት ሮሽ ሆዴሽ
שבת ערב ראש חודש	829	ሻባት ኤሬቭ ሮሽ ሆዴሽ
שבת ראשונה של חנוכה	831	ሃፍታራ ለአንደኛው የሃኑካ ሻባት
שבת שניה של חנוכה	835	ሃፍታራ ለሁለተኛው የሃኑካ ሻባት
פרשת שקלים	837	ፓራሻት ሸካሊም
פרשת זכור	841	ፓራሻት ዛቸር
פרשת פרה	845	ፓራሻት ፓራ
פרשת החודש	847	ፓራሻት ሃሆዴሽ
שבת הגדול	853	ሻባት ሃጋዶል

חמש מגילות • አምስቱ ማጊሎች

שיר השירים	857	መጋልዮ: መጋልዶ: ዘሰሎሞን
רות	871	መጽሐፈ: ሩት
איכה	883	ሰቆቃው: ኤርምያስ
קהלת	897	መጽሐፈ: መከብብ
אסתר	923	መጽሐፈ. አስቴር

ספר תהלים 951 መዝሙር ዳዊት

נספח 1115 ተጨማሪ

קריאת התורה בשבתות מיוחדות	1117	በተለዩ ሰንበቶች የአራት ምንባብ
טעמי המקרא לקריאת התורה וההפטרה	1119	የአራትና የሃፍታራ የአነባቡብ ድምጽ ቃና
לוחות התולדות של אבותינו	1120	የአባቶቻችን የትውልድ የዘር ሐረግ ሰሌዳ
אטלס מקראי	1124	የመጽሐፈ. ቅዱስ ካርታ (አትላስ)

መቅደም

የቤተ-እስራኤል ሕብረተሰብ ለ2400 ዓመት ያህል በመላው ዓለም ከሚገኘው የእስራኤል ሕዝብ ጋር ተለያይቶ ኑሯል። ሆኖም ሐይማኖታቸውን፣ ፅዮናዊነታቸውንና ኢየሩሳሌምን ግን አልረሱም። ከእነርሱም መካከል ወደ እስራኤል ለመምጣት ሲሉ በእልፍ የሚቆጠሩ ሰዎች ሞተው ቀርተዋል። በመጨረሻም ትንቢቱ ተፈጽሞ አብዛኛው የሕብረተሰቡ ክፍሎች ቤታቸው ወደ ሆነው እስራኤል ተመልሰዋል። በአዘቦት፣ በሰንበትና በበዓላት ቀናት ሲጸልዩት የነበረው ፀሎታቸው ወርቋ ኢየሩሳሌምን በምናባቸው ለመቅረፅ ለፅዮን ያላቸውን ጉጉትና ናፍቆት አቀጣጥሎታል።

ከፀሎት ከቡራኬና መጽሐፍት ጎን ሕብረተሰቡ በወገና በባሕሉ መሠረት ኦሪትን ከትውልድ እስከ ትውልድ ሲያስተላልፍ ቆይቷል። የኦሪቱ መጽሐፍ በፀሎት ቤትና በቄስ ቤት በኦሪቱ ማስቀመጫ ተጠብቆ ይቀመጣል። በበዓላትና በልዩ በዓላት ይነበባል። የተቀደሰችው ኦሪት ከግሪኩ የ70 ሰዎች ትርጉም ከሚባለው የተመረከዘ ነበር፤ የተጻፈውም በጥንታዊው የኢትዮጵያ ቋንቋ በግዕዝ በመሆኑ በፀሎት ቤት ተጨማሪ የቃል ትርጉም አስፈላጊ ነበር።

በመላው ዓለም በሚገኙት አይሁዳዊያን ዘንድ አብዛኛዎቹ ቅዱሳን መጽሐፍት ስህተት የበዛባቸው የነበሩ መሆኑ የታወቀ ነገር ነው። የሚታተሙት፣ የሚጠረዙት በሌሎች ሕዝቦች በመሆኑ ለማንበብ አስቸጋሪ ነበሩ። ይህ ዕድልም ለመጽሐፍት ቅዱስ ገጥሞት ነበር፤ መጽሐፍት ቅዱስ የሚገኙት ከሳምባትዮን ማዶ ሲሆን እነርሱም በክርስቲያኖች እጅ የታተሙ፤ የተሳሳቱና በተሰበሰበ ጸሁፍ ነበር፤ የእስራኤል ሕዝብ በአገሩ ላይ መኖር ሲጀምር የኮሬን አሳታሚ ድርጅት መሥራች የሆነው ኤልያሁ ኮሬን የሐይማኖት ጽሕፍቶችን ወደ አገሪቱ ለመመለስና በጥራት፣ በትክክልና ግልፅ በሆነ ሁኔታ በእስራኤል እንዲታተም ተነሳሳ፤ ሥራውንም በኮሬን የመጽሐፍ ቅዱስ ጀመረ፤ ይኸውም መጽሐፍ ቅዱስ ለመጀመሪያ ጊዜ በአይሁዳዊያን እጅ የታረመ፤ የተዘጋጀ፣ የታተመና የተጠረዘ ለመሆን ቢቃ። መጽሐፍ ቅዱሱ ከታተመ ከ500 ዓመት በኋላ ዛሬ ኢየቤልዮ ዓመታት በሆነው ጊዜ በእጅህ በሚገኘው አዲስ እትም መጽሐፍ ለሕትመት በማብቃት እኛም ይህን ዓላማ ለመቀጠል በቅተናል።

ይህ መንገድ ከፋች የሆነው አምስቱ የኦሪት መጽሐፍት፣ አምስቱ ሚጊላዎችና መዝሙራዊዎች በጎን የአማርኛ ትርጉም እንዲሁም በተጨማሪ ባለቀለም የመጽሐፈ ቅዱስ ካርታ የያዘ፤ የሁማሹ ገጾች በሌሎቹ የኮሬን የመጽሐፍት ቅዱስ መሠረት በአብራይስጥ ፊደላት ምልክቶች የተደረገ ሲሆን ይህ ምርጥ እትም በታወቁ ባለሙያዎች ለቡዙ ዓመታት በሚገባ በጥንቃቄ የታረመ ነው። የአማርኛ ትርጉምም ትክክልኛውን እትም መሠረት ያደረገና በዘውዱ ብርሃን አማካኝነት የታረመና እንዲሁም የሕትመት ሥራው በሙያዊ የተካኘቸው ኤስቴር ብኤር የተሰራ ነው። ይህ ታሪካዊ እትመት እንዲታተም ለጣሪውና በመጽሐፉ ላይ እምነቱን ለጣለበት ለራሽ ምናኔም ሻልድማን ምስጋናየን አቀርባለሁ።

የቆየው የኢትዮጵያ ሕብረተሰብ ጥቅስ እንደሚለው “ትግስት መራራ ነች ፍሬዋ ግን ጣፋጭ ነው” ይባላል።

ይህ አዲስ እትመት የዚህን ልዩ ሕብረተሰብ ያለፈ ድንቅ ታሪክና ለወደፊት በሕዝባቸው መካከል የትንቢተ ሚልክያስ ትንቢት እንዲፈጸም ድልድይ እንዲሆን ተስፋ አደርጋለሁ።

“የአባቶችን ልብ ወደ ልጆች የልጆችንም ልብ ወደ አባቶች ይመልሳል።” (ትንቢተ ሚልክያስ ም3፡ ቁ20)

ሜኢር ሚሌር
እየሩሳሌም 5772 ዓ.ዓ

הקדמה

קהילת 'ביתא ישראל' חיה במנותק מתפוצות עם ישראל האחרות במשך כאלפיים וארבע מאות שנה, אך הכמיהה הציונית-דתית לירושלים לא נשכחה ממנה. אלפים נספו במהלך ניסיונות העלייה, עד שלבסוף התממשה הנבואה ומרבית הקהילה שבה הביתה לארץ ישראל. תפילותיהם שעמדו להם בימות החול, שבת ומועד הן שהציתו את הדמיון לירושלים של זהב, את הכיסופים לציון.

בצד ספרי תפילות וכתבי קודש ייחודיים, העבירה העדה במסורת מדור לדור את האורית, ספר התורה אשר הוצב למשמרת בבית התפילה או בביתו של הקס, ובחגים ובמועדים מיוחדים קראו בה. האורית המקודשת הסתמכה בעיקר על 'תרגום השבעים' היווני ונכתבה בשפה האתיופית הקדומה 'געז', אשר חייבה תרגום נוסף, על-פה בבית הכנסת.

דבר ידוע הוא כי רבים מכתבי הקודש בתפוצות אשכנז והמזרח היו עמוסים טעויות, קשים לקריאה ומודפסים וכרוכים בידיהם של זרים. גורל דומה היה לספרי התנ"ך שמעבר לסמבטיון אשר הודפסו בנוסח משושבש ובכתב שבור בידי הנוצרים. עם תקומת ישראל בארצו נשאו לבו של מייסד ההוצאה אליהו קורן להשיב את הכתבים המסורתיים הביתה, ולהוציאם לאור בארץ ישראל באופן המהודר, המדויק והבהיר ביותר. את עבודתו החל בתנ"ך קורן, שהיה לתנ"ך הראשון שהוגה, הוסדר, הודפס ונכרך בידי יהודים, בארץ ישראל. היום, יובל שנים לאחר הוצאת התנ"ך, אנו זוכים להמשיך את החזון במהדורה החדשה שבידך.

במהדורה פורצת דרך זו חמישה חומשי התורה, ההפטרות, חמש המגילות וספר תהלים לצד תרגום בשפה האמהרית, וכמו כן מפות צבע בנספח הספר. דפי החומשים מסומנים באותיות עבריות בהתאמה למהדורות אחרות של תנ"ך קורן. זוהי מהדורה מלוטשת בעלת נוסח מדויק שהוגה שנים רבות בידי מיטב המומחים. התרגום לאמהרית מתבסס על נוסח מתוקן שהגיה זאודו ברהן ביד אמן, ועומד במלאכת מחשבת בידי אסתר באר. הרב מנחם ולדמן אשר נרתם להוצאת מהדורה מכוננת זו, סמך ידו עליה ותודתי נתונה לו.

פתגם עתיק של בני הקהילה האתיופית אומר כי הסבלנות מרה היא – אך פרותיה מתוקים. אני תקווה כי המהדורה החדשה תהיה גשר בין עברה המפואר של קהילה מיוחדת זו והעתיד שעוד נכון לה בקרב עמה, לקיים את המאמר של הנביא מלאכי:

"והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם" (ג, כ)

מאיר מילר, מו"ל
ירושלים, תשע"ב

መግቢያ

ለመጀመሪያ ጊዜ መጽሐፍት ቅዱስ ወደ ኢትዮጵያ የደረሱት ከግሪክ አገር በጥንታዊው የኢትዮጵያ ቋንቋ በግዕዝ ሳይሆን አይቀርም። ግዕዝ እስከ አሁን ድረስ የጸሎትና የቅዱሳን መጽሐፍት ቋንቋ ነው።

በስደት አይሁዳዊነትን ጠብቆ መቆየት አስደናቂ ነገር ነው። በተለይ የወንድሞቻችን የኢትዮጵያ አይሁዳዊያን ግን በተለየ ሁኔታ የሚስደንቅ ነው።

ለቡዙ ዓመታት ከሌሎች የእስራኤል ሕብረተሰብ ጋር ተለያይተው ኑረዋል፤ የሊቃውንቶቻችን መጽሐፍትና የራባናት የሐይማኖት ሕግጋት ባለመኖራቸውም አራትንና ሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ ፀ-ሁፎችን ብቻ ብቸኛ የሐይማኖት ቅርሳቸው ምንጭ ሆኖ ቆይቷል፤ ይህም ሆኖ ቅዱሳን መጽሐፍትም በቁጥራቸው በርካታ አልነበሩም፤ የዕብራይስጥ ፀ-ሁፍም በኢትዮጵያ አልነበረም፤ በወንድሞቻችን የኢትዮጵያ አይሁዳዊያን ፀሎትም የዕብራይስጥ ቋንቋ አይገኝም።

የኢትዮጵያ አይሁዳዊያን ተለይተው የሚታወቁት የአራት ሐይማኖት ጠባቂ በመባል ነው። ሐይማኖታቸውና እምነታቸው በአራት በመሆኑ እንዳንዴ በሐይማኖታቸው ስም “አራታዊያን” በሚል ቅጽል ስም ይጠራሉ።

ይህ ልዩ እትም መጽሐፍ የተዘጋጀው አዲስ ገቢ ወንድሞቻችን ከኢትዮጵያ ሲሰሙትና ሲማሩት የነበረው የአራት ክፍል ከአራት ዋናው ቋንቋ ጋር የሚያገናኝ እንዲሁም በፀሎት ቤት የአነባብብ ሥልት መንገድ እንዲፈጠር ለቡዙ ዓመታት ሲጠብቁትና ሲጠይቁት ለነበረው ጥያቄ ምላሽ ለመስጠት ነው።

ይህ መጽሐፍ ከሌሎች መጽሐፍት ቅዱስ እትሞች የተመረጠው የሐይማኖት መምህራን ለቡዙ ዓመታት በኢትዮጵያ በእስራኤል የሚጠቀሙበት ስለሆነና በአላቸው ልምድ አማካኝነት ነው።

ከኢትዮጵያ ለመጡትን አዲስ ገቢዎች የእስራኤልን የሐይማኖት ቅርስ ለማወረስ ቡዙ ለሥራው እንዲሁም ይህን መጽሐፍ በማረምና በማዘጋጀት ብዙ ለጣረው ተማሪዎች ወዳጆች ዘውዱ ብርሃን ምስጋና የከፍ ያለ ነው።

ለኮሬን አሳታሚ ድርጅትና የበላይ ሆኖ ለሚያስተዳድረው እንዲሁም ለኢትዮጵያ አይሁዳዊያን ባለው ፍቅር ለዚህ ከፍተኛ ጉዳይ ፍቃደኛ ለሆነው ሜኦር ሚሌር ልዩ ምስጋናየን አቀርባለሁ።

ይህ መጽሐፍ በኢትዮጵያ አይሁዳዊያን ወንድሞቻችን የሐይማኖት ቅርስ እና በእስራኤል በአለው ዘላቂ አይሁድዊነት መካከል ያለውን ግንኙነት ካብ ሆኖ እንዲያጠናክርና ድልድይ እንዲሆን የእግዚአብሔር ፍቃዱ ይሆን።

ሃራቭ መናሄም ቫልድማን
5772 ዓ.ዓ

דברי פתיחה

ספרי המקרא הגיעו לאתיופיה כנראה ביוונית ותורגמו לִגֵּעוּ, לשונה הקדומה של אתיופיה ולשון התפילות וכתבי הקודש עד היום.

נפלאות דרכי ההישרדות היהודית בגולה, ונפלאות באופן מיוחד דרכם של אחינו יהודי אתיופיה.

בניתוקם רב השנים מיתר עדות ישראל ובהיעדרה של ספרות חז"ל ושל ההלכה הרבנית, היו התורה ויתר ספרי המקרא המקורות הכתובים הבלעדיים למורשתם, לצד מעט כתבים מקודשים. כתבים בעברית לא נמצאו באתיופיה, והלשון העברית איננה מצויה בתפילותיהם של אחינו יהודי אתיופיה.

יהודי אתיופיה אופיינו כמי ששומרים את דת ה"אֹרִית" היא התורה, ואף כונו לעיתים בשם "אֹרִיתָאוּי" על שם דתם הנסמכת על התורה.

מהדורה ייחודית זו באה לענות לציפייה רבת שנים של אחינו העולים, אשר ביקשו למצוא דרך המחברת את פסוקי התורה כפי ששמעו ולמדו באתיופיה, עם לשון התורה המקורית וכדרך קריאתה בבית הכנסת.

הנוסח האמהרי נבחר מבין כמה נוסחים לאור ניסיונם רב השנים של מורים ליהדות באתיופיה ובישראל.

תודתי לתלמידי וידידי ואודו ברהק, העושה רבות בהנחלת מורשת ישראל לעולי אתיופיה, שעבר על הנוסח ועמל בהגהתו ובסידורו.

תודה מיוחדת להוצאת קורן ולעומד בראשה, ידידי מאיר מילר, שנענה לאתגר מתוך אהבתו ליהדות אתיופיה.

יהי רצון שיהא הספר הזה עוד נדבך לחיזוק הקשר והגשר בין מורשתם של אחינו יהודי אתיופיה לבין המשך הקיום היהודי בישראל.

הרב מנחם ולדמן

תשע"ב

בראשית

ብሬሲት – ዘፍጥረት

1 በ መጀመሪያ እግዚአብሔር ሰማይንና ምድርን ፈጠረ።
 2 ምድርም ባዶ ነበረች፤ አንዳችም አልነበረባትም፤ ጨለማም
 3 በጥልቁ ላይ ነበረ፤ የእግዚአብሔርም መንፈስ በውኃ ላይ
 4 ሰፍፎ ነበር። እግዚአብሔርም፦ ብርሃን ይሁን አለ፤ ብርሃንም
 5 ሆነ። እግዚአብሔርም ብርሃኑ መልካም እንደ ሆነ አየ፤ እግዚአብሔርም
 6 ብርሃንንና ጨለማን ለየ። እግዚአብሔርም ብርሃኑን ቀን ብሎ ጠራው።
 7 ጨለማውንም ሌሊት አለው። ማታም ሆነ ጥዋትም ሆነ፤ አንድ
 8 ቀን።

9 እግዚአብሔርም፦ በውኆች መካከል ጠፈር ይሁን፤ በውኃና በውኃ
 10 መካከልም ይክፈል አለ። እግዚአብሔርም ጠፈርን አደረገ፤ ከጠፈር በታችና
 11 ከጠፈር በላይ ያሉትንም ውኆች ለየ፤ እንዲሁም ሆነ። እግዚአብሔር
 12 ጠፈርን ሰማይ ብሎ ጠራው። ማታም ሆነ ጥዋትም ሆነ፤ ሁለተኛ ቀን።

13 እግዚአብሔርም፦ ከሰማይ በታች ያለው ውኃ በአንድ ስፍራ ይሰብሰብ፤
 14 የብሱም ይገለጥ አለ እንዲሁም ሆነ። እግዚአብሔርም የብሱን ምድር
 15 ብሎ ጠራው፤ የውኃ መከማቻውንም ባሕር አለው፤ እግዚአብሔርም ያ
 16 መልካም እንደ ሆነ አየ። እግዚአብሔርም፦ ምድር ዘርን የሚሰጥ ሣርንና
 17 ቡቃያን በምድርም ላይ እንደ ወገኑ ዘሩ ያለበትን ፍሬን የሚያፈራ ዛፍን
 18 ታብቅል አለ፤ እንዲሁም ሆነ። ምድርም ዘርን የሚሰጥ ሣርንና ቡቃያን
 19 እንደ ወገኑ ዘሩም ያለበትን ፍሬን የሚያፈራ ዛፍን እንደ ወገኑ አበቀለች።
 20 እግዚአብሔርም ያ መልካም እንደ ሆነ አየ። ማታም ሆነ ጥዋትም ሆነ፤
 21 ሦስተኛ ቀን።

22 እግዚአብሔርም አለ፦ ቀንና ሌሊትን ይለዩ ዘንድ ብርሃናት በሰማይ
 23 ጠፈር ይሁኑ፤ ለምልክቶች ለዘመኖች ለዕለታት ለዓመታትም ይሁኑ፤
 24 በምድር ላይ ያበሩ ዘንድ በሰማይ ጠፈር ብርሃናት ይሁኑ፤ እንዲሁም
 25 ሆነ። እግዚአብሔርም ሁለት ታላላቆች ብርሃናትን አደረገ፤ ትልቁ ብርሃን
 26 በቀን እንዲሠለጥን፤ ትንሹም ብርሃን በሌሊት እንዲሰለጥን፤ ከዋክብትንም
 27 ደግሞ አደረገ። እግዚአብሔርም በምድር ላይ ያበሩ ዘንድ በሰማይ ጠፈር
 28 አኖራቸው፤ በቀንም በሌሊትም እንዲሠለጥኑ፤ ብርሃንንና ጨለማንም
 29 እንዲለዩ፤ እግዚአብሔርም ያ መልካም እንደ ሆነ አየ። ማታም ሆነ
 30 ጥዋትም ሆነ፤ አራተኛ ቀን።

31 እግዚአብሔርም አለ። ውኃ ሕያው ነፍስ ያላቸውን ተንቀሳቃሾች ታስገኝ፤
 32 ወፎችም ከምድር በላይ ከሰማይ ጠፈር በታች ይብረሩ። እግዚአብሔርም

א בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ: וְהָאָרֶץ א
 ב הִיְתָה תְהוֹ וְכָהוּ וַחֲשָׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת
 ג עַל־פְּנֵי הַמַּיִם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי־אֹר וַיְהי־אֹר: וַיֵּרָא אֱלֹהִים
 ד אֶת־הָאֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ: וַיִּקְרָא
 ה אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם וּלְחֹשֶׁךְ לַיְלָה וַיְהי־עֶרֶב וַיְהי־בֹקֶר יוֹם
 וְאֶחָד:

ו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי רְקיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם
 ז לַמַּיִם: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הַרְקיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר
 ח מִתַּחַת לַרְקיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לַרְקיעַ וַיְהי־כֵן: וַיִּקְרָא
 ט אֱלֹהִים לַרְקיעַ שָׁמַיִם וַיְהי־עֶרֶב וַיְהי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי:

י וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מְקוֹם אֶחָד
 יא וְתֵרָאֵה הַיַּבְשָׁה וַיְהי־כֵן: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבְשָׁה אָרֶץ וּלְמַקְוֵה
 יב הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשֵׂא
 יג הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְרִי לְמִינֹו אֲשֶׁר
 יד זֶרְעוּבוּ עַל־הָאָרֶץ וַיְהי־כֵן: וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ
 טו זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה פְרִי אֲשֶׁר זֶרְעוּבוּ לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים
 טז כִּי־טוֹב: וַיְהי־עֶרֶב וַיְהי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי:

יז וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי מְאֹרֶת בְּרְקיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם
 יח וּבֵין הַלַּיְלָה וַהֲיוּ לְאֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם: וַהֲיוּ
 יט לְמְאֹרֶת בְּרְקיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַאִיר עַל־הָאָרֶץ וַיְהי־כֵן: וַיַּעַשׂ
 כ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֶת הַגְּדֹלִים אֶת־הַמְּאֹרֶת הַגָּדוֹל לְמַמְשְׁלַת
 כא הַיּוֹם וְאֶת־הַמְּאֹרֶת הַקָּטָן לְמַמְשְׁלַת הַלַּיְלָה וְאֶת הַכּוֹכָבִים:
 כב וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרְקיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַאִיר עַל־הָאָרֶץ: וּלְמַשְׁלַ
 כג בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיֵּרָא אֱלֹהִים
 כד כִּי־טוֹב: וַיְהי־עֶרֶב וַיְהי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי:

כה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם שָׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־
 כו הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רְקיעַ הַשָּׁמַיִם: וַיַּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִם

ታላላቆች አንበሪዎችን፤ ውኃይቱ እንደ ወገኑ ያስገኘቻቸውንም
 ተንቀሳቃሾቹን ሕያዋን ፍጥረታት ሁሉ፤ እንደ ወገኑ የሚበሩትንም ወፎች
 22 ሁሉ ፈጠረ፤ እግዚአብሔርም ያ መልካም እንደ ሆነ አየ። እግዚአብሔርም
 እንዲህ ብሎ ባረካቸው፡- ብዙ ተባዙም የባሕርንም ውኃ ሙሉአት፤
 23 ወፎችም በምድር ላይ ይብዙ። ማታም ሆነ ጥዋትም ሆነ፤ አምስተኛ ቀን።
 24 እግዚአብሔርም አለ፡- ምድር ሕያዋን ፍጥረታትን እንደ ወገኑ፤
 እንስሳትንና ተንቀሳቃሾችን የምድር አራዊትንም እንደ ወገኑ፤ ታውጣ፤
 25 እንዲሁም ሆነ። እግዚአብሔር የምድር አራዊትን እንደ ወገኑ አደረገ፤
 እንስሳውንም እንደ ወገኑ፤ የመሬት ተንቀሳቃሾችንም እንደ ወገኑ አደረገ፤
 26 እግዚአብሔርም ያ መልካም እንደ ሆነ አየ። እግዚአብሔርም አለ፡- ሰውን
 በመልካችን እንደ ምሳሌአችን እንፍጠር፤ የባሕር ዓሦችንና የሰማይ
 ወፎችን፤ እንስሳትንና ምድርን ሁሉ፤ በምድር ላይ የሚንቀሳቀሱትንም ሁሉ
 27 ይግዙ። እግዚአብሔርም ሰውን በመልኩ ፈጠረ፤ በእግዚአብሔር መልክ
 28 ፈጠረው፤ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው። እግዚአብሔርም ባረካቸው፤
 እንዲህም አላቸው። ብዙ፤ ተባዙ፤ ምድርንም ሙሉአት፤ ግዙአትም፤
 የባሕርን ዓሦችና የሰማይን ወፎች በምድር ላይ የሚንቀሳቀሱትንም
 29 ሁሉ ግዙአቸው። እግዚአብሔርም አለ፡- እነሆ ሙብል ይሆናችሁ ዘንድ
 በምድር ፊት ሁሉ ላይ ዘሩ በእርሱ ያለውን ሐመልማል ሁሉ፤ የዛፍን
 30 ፍሬ የሚያፈራውንና ዘር ያለውንም ዛፍ ሁሉ ሰጠኋችሁ፤ ለምድርም
 አራዊት ሁሉ፤ ለሰማይም ወፎች ሁሉ፤ ሕያው ነፍስ ላላቸው ለምድር
 ተንቀሳቃሾችም ሁሉ የሚበቅለው ሐመልማል ሁሉ ሙብል ይሁንላቸው፤
 31 እንዲሁም ሆነ። እግዚአብሔርም ያደረገውን ሁሉ አየ፤ እነሆም እጅግ
 መልካም ነበረ። ማታም ሆነ ጥዋትም ሆነ፤ ስድስተኛ ቀን።
 2 ¹/₂ ሰማይና ምድር ሠራዊታቸውም ሁሉ ተፈጸሙ። እግዚአብሔርም
 የሠራውን ሥራ በሰባተኛው ቀን ፈጸመ፤ በሰባተኛውም ቀን ከሠራው
 3 ሥራ ሁሉ ዐረፈ። እግዚአብሔርም ሰባተኛውን ቀን ባረከው ቀደሰውም፤
 እግዚአብሔር ሊያደርገው ከፈጠረው ሥራ ሁሉ በእርሱ ዐርፎአልና።
 4 እግዚአብሔር አምላክ ሰማይንና ምድርን ባደረገ ቀን፤ በተፈጠሩ ጊዜ
 5 የሰማይና የምድር ልደት ይህ ነው። የሜዳ ቁጥቋጦ ሁሉ በምድር ላይ ገና
 አልነበረም፤ የሜዳውም ቡቃያ ሁሉ ገና አልበቀለም ነበር፤ እግዚአብሔር
 አምላክ በምድር ላይ አላዘነበም ነበርና፤ ምድርንም የሚሠራባት ሰው
 6 አልነበረም፤ ነገር ግን ጉም ከምድር ትወጣ ነበር፤ የምድርንም ፊት ሁሉ

הגדלים ואת כל-נפש החיה והרמשת אשר שרצו המים
למיניהם ואת כל-עוף פנף למינהו וירא אלהים כי-טוב:
בב ויברך אתם אלהים לאמר פרו ורבו ומלאו את-המים בימים

כג והעוף ירב בארץ: ויהי-ערב ויהי-בקר יום חמישי:

כד ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש
כה וחית-ארץ למינה ויהי-כן: ויעש אלהים את-חית הארץ למינה
ואת-הבהמה למינה ואת כל-רמש האדמה למינהו וירא
כו אלהים כי-טוב: ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו
וידרו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל-הארץ ובכל-
כז הרמש הרמש על-הארץ: ויברא אלהים ואת-האדם בצלמו

כח בצלם אלהים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם: ויברך
אתם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו ומלאו את-הארץ
וכבשה ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל-חיה הרמשת

כט על-הארץ: ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את-כל-עשב וזרע
זרע אשר על-פני כל-הארץ ואת-כל-העץ אשר-בו פרי-עץ

ל זרע זרע לכם יהיה לאכלה: ולכל-חית הארץ ולכל-עוף
השמים ולכל רמש על-הארץ אשר-בו נפש חיה את-כל-
לא ירק עשב לאכלה ויהי-כן: וירא אלהים את-כל-אשר עשה

והנה-טוב מאד ויהי-ערב ויהי-בקר יום השישי:

בז ויכלו השמים והארץ וכל-צבאם: ויכל אלהים ביום השביעי
מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל-מלאכתו

ג אשר עשה: ויברך אלהים את-יום השביעי ויקדש אתו כי
בו שבת מכל-מלאכתו אשר-ברא אלהים לעשות:

ד אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות יהוה ב שני

ה אלהים ארץ ושמים: וכל ושיח השדה טרם יהיה בארץ וכל-
עשב השדה טרם יצמח כי לא המטיר יהוה אלהים על-הארץ
ו ואדם אין לעבד את-האדמה: ואד יעלה מן-הארץ והשקה